

## Критеријум оцењивања из предмета Музичка култура

Оцењивање из предмета Музичка култура обавља се полазећи од ученичких способности, степена спретности и умешности.

Постигнућа ученика у оквиру предмета музичка култура се вреднују

### Сумативно

- кроз савладавање музичких вештина и усмене провере наученог садржаја

### Формативно

- праћењем активности односно ангажовања ученика на сваком часу, кроз поседовање и коришћење уџбеника, музичког диска, учествовања на такмичењима и конкурсима, односа ученика према раду

Оценом се изражава:

- степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;

- ангажовање ученика у настави и ваннаставним активностима  
напредовање у односу на претходни период    препорука за даље напредовање ученика;

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

**Одличан (5):** ученик остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа веома висок степен ангажовања примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама самостално и на креативан начин савладава музичке вештине и критички разматра сложене садржинске целине анализира композиције на више различитих начина, вреднује и образлаже своја запажања самостално извршава сложене задатке поштујући процедуру, захтеве безбедности и очувања околине континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

**Врло добар (4):** ученик остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа висок степен ангажовања повезује садржаје музичких задатака и концепте из различитих области са ситуацијама из живота уме да анализира композицију, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у анализи самостално извршава сложене задатке поштујући процедуру, захтеве безбедности и очувања околине континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

**Добар (3):** ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева

који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа средњи степен ангажовања ученика организује и тумачи задатке уз мању помоћ наставника уме да формулише своје поступке у решавању задатка, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до решења анализира угледајући се на модел (уз демонстрацију); самостално извршава задатке поштујући процедуру, захтеве безбедности и очувања околине повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз повремено праћење.

**Довољан (2):** ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа низак степен ангажовања слабо познаје и разуме кључне појмове и информације и анализира композиције уз велику помоћ наставника делимично је усвојио је одговарајућу терминологију закључује директно на основу поређења са конкретним примером примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту уз велику помоћ наставника извршава једноставне задатке минимално поштујући процедуру, захтеве безбедности и очувања околине ретко показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

**Недовољан (1):** ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа нема ангажовања не познаје и не разуме кључне појмове и информације и не препознаје их чак ни уз помоћ наставника није усвојио одговарајућу терминологију не уме да формулише поступке у решавању једноставних задатака чак ни на основу поређења не примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту не извршава најједноставније задатке нити минимално поштује процедуру не поштује захтеве безбедности и очувања околине не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника не показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање не реализује.

У настави музичке културе оцењивање се спроводи организовано. Оно обухвата и прати развој сваког ученика, његов рад, самосталност, залагање, креативност и објективно процењује колико је ученик савладао програмске захтеве и предвиђене исходе.

Ученици од петог до осмог разреда се оцењују усменим путем кроз **одговарање, практичан рад, активност на часу и ангажовање у настави.**

## **ПОСТУПАК И ИНСТРУМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА**

- **Усмено одговарање** (свеобухватност - одговора, прецизност, самосталност у одговарању).

**Оцена 1 :** Ученик не усваја градиво ни уз помоћ наставника, односно не показује вољу да на било који начин покаже онај најелементарнији и основни ниво знања. Не показује жељу за дискусијама о теми.

**Оцена 2 :** Ученик градиво углавном усваја напамет без размишљања о чему говори односно репродукује. Усваја уз помоћ наставника и показује основни ниво знања утврђеним по стандардима образовања. На часовима се не укључује у дискусије.

**Оцена 3 :** Ученик показује разумевање градива и извешан напредак на средњем нивоу знања где наводи основне карактеристике одређене епохе, инструмената. У случају нота зна да препозна ноте по изгледу и одреди њихово трајање или именује. У дискусијама на часу се укључује повремено.

**Оцена 4 :** Ученик је активан у дискусијама на часу често где показује знатно разумевање онога што учи и излаже своје ставове, запажања везана за одређену тему. Наводи детаљније карактеристике за одређени појам ( епоху, композиторе, инструменте). Показује напредак у читању нотног писма уз малу помоћ наставника.

**Оцена 5 :** Ученик је на сваком часу активан у дискусијама где износи своје ставове, излаже свој начин гледања на одређену тему, појам. Примењује веома вешто знања и упоређује их са данашњим актуелним темама где истиче разлику међу њима.

Нпр. наводи разлику међу инструментима данас и периода који обрађује.

Коментарише музику која се слуша на часу.

Ученик без помоћи наставника читко чита нотни текст композиција које се обрађују.

- познавање музичких епоха, стилова, музичких инструмената, композитора и композиција;

#### •Активност / ангажованост на часу

Ученикова активност се прати кроз цео ток часа. Прати се његово залагање, труд, постигнуће, напредак, активно учествовање и ангажовање на часу. Наставник своја запажања води у својој евиденцији (педагошка свеска).

Ученик за све ове активности на часу може да добије плус или минус, који после одређеног броја постају бројчана оцена (Након 3 плуса ученик добија 5, а након 3 минуса ученик добија 1). Оцењивање се спроводи организовано. Оно обухвата и прати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност и слично. Прати се развој личности у целини и објективно процењује колико је ученик савладао програмске захтеве. Оцењивање није искључиво везано за оцелу музичких способности већ и у функцији награде за интересовање, активност и љубав према музици.

#### •Практични рад

Што се тиче практичног дела на часовима музичке културе ту се убраја слушање музике и извођење ( певање, свирање телом или одређеним инструментом ).

**Оцена 1 :** Ученик не зна текстове одређених песама, не уме да свира или пева одређене песме ни уз помоћ наставника. Исто тако не показује жељу за тапшалицама и телесном музиком као ни елементарнији основни ниво у препознавању слушане композиције, инструмента или ритма који изводи наставник. Изостаје труд и рад и жеља за напретком.

**Оцена 2:** Ученик зна да пева или свира поједине делове песама без поштовања муз.елемената али уз наставникову помоћ, има минимална знања текстова песама која уз помоћ наставника може да репродукује.

Изводи поједине покрете тела али ван ритма и уз помоћ наставника.

При слушању препознаје по неке примере инструмента, композиција или нота и то уз помоћ наставника. Изостаје труд и рад и жеља за напретком.

**Оцена 3 :** Ученик зна да пева и свира само делове тражених песама самостално без поштовања ритма и муз.елемената; текст тражене песме не зна у целости и нема основна знања из муз.писмености.

Разуме и повезује покрете тела са текстом појединих песама али је несигуран у ритму.

При слушању препознаје поједине примере композиција, инструмента или нота самостално. Не труди се довољно и изостаје жеља за напретком.

**Оцена 4 :** Ученик зна да пева и свира одређене песме самостално и у групи поштујући све елементе музике; зна текст тражене песме и уз малу помоћ наставника способан је да анализира текст и/или мелодију, има основна знања из музичке писмености али не зна увек да их употреби правилно и повезано.

Ученик влада својим телом где успешно и уз малу помоћ наставника изводи покрете телом и повезује са текстом ( слоговима ).

Слушањем препознаје успешно готово све примере инструмента, композиција наводећи њихова имена уз малу помоћ исто тако записује и ритам који наставник изводи.

Труди се и има жељу да тражено научи али му је наопходна мала наставникова помоћ.

**Оцена 5 :** Ученик зна самостално да пева и свира одређене песме сам или у групи поштујући све елементе музике, зна текст тражене песме и способан је сам да анализира текст и/или мелодију, зна основе музичке писмености, учествује у креирању пројекта.

Показује велико интересовање за телесну музику где поред научених покрета осмишљава своје за примере које је сам одабрао.

Препознаје у потпуности сваки пример композиција, инструмента или нотни текст ( ритам ) који наставник пушта или изводи наводећи њихова имена.

Увек се труди, активан је и увек има жељу да тражено научи чиме надокнађује евентуални недостатак талента.

- **Преглед свеске** - провера и оцењивање музичке писмености;
- **Заједничко и индивидуално певање** и музицирање на часу, слушање музике и учешће целог одељења које захтева добру сарадњу међу ученицима;
- **Израда презентација** у старијим разредима (7. и 8. разред);

- **Ангажовање у ваннаставним активностима**, секцијама, певање у школском хору, учествовање на школским приредбама (музичке тачке, певање, свирање).

- **Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника** (број јављања: за јављање + , за јављање више пута ++ , за давање потпуног одговора на тежа питања +5 , ко не зна одговор -)

- **Ангажовање ученика у настави** (вођење евиденције од стране наставника о броју јављања, броју успешности у групном раду, раду у пару, учешћу у хору, приредбама, ваннаставним активностима, израда паноа, различитих врста излагања)

Ученик треба да има најмање 4 (у петом разреду) и 2 оцене (од 6. до 8. разреда). Оцена служи као средство за мотивацију ученика и има функцију награде за залагање, интересовање и добар однос и поштовање према предмету и наставном процесу.

Бројчано оцењивање успеха ученика из предмета обавља се на основу следећих критеријума и стандарда:

#### **Основни ниво - оцена довољан 2/добар 3**

##### **Област: Музичко стваралаштво**

Ученик треба да:

- препозна основне елементе музичке писмености;
- опише основне карактеристике музичких инструмената и састава, историјско-стилских периода, музичких жанрова и народног стваралаштва.

##### **Област: Слушање музике**

Ученик треба да:

- на основу слушања музичких примера именује музичке изражајне елементе, извођачки састав, музичке жанрове, српски музички фолклор.

##### **Област: Извођење музике**

Ученик треба да:

- пева једноставне дечије, народне или популарне композиције;
- изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту, уз помоћ наставника.

#### **Средњи ниво - оцена врло добар 4**

##### **Област: Музичко стваралаштво**

Ученик треба да анализира повезаност:

- музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу;
- структуре и драматургије одређеног музичког жанра;
- облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота.

##### **Област: Слушање музике**

Ученик треба да:

- опише и анализира карактеристике и елементе звучног примера;

- препозна структуру одређеног жанра.

**Област: Извођење музике**

Ученик треба да:

- пева једноставне дечије, народне или популарне композиције;
- изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту, без помоћи наставника.

**Напредни ниво - оцена одличан 5**

**Област: Музичко стваралаштво**

Ученик треба да:

- зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела;
- разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора;
- критички и аргументовано образлаже свој суд.

**Област: Слушање музике**

Ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са:

- структуралном и драматуршком димензијом звучног примера;
- жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера;
- контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора.

**Област: Извођење музике**

Ученик треба да:

- изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.

Оцена служи као средство за мотивацију ученика и има функцију награде за залагање, интересовање и добар однос и поштовање према предмету и наставном процесу.

## **СТАНДАРДИ**

Следећи искази описују шта ученик зна и уме **на основном нивоу** у свакој области.

У области Знање и разумевање ученик уме да:

МК. 1.1.1. препозна основне елементе музичке писмености

МК. 1.1.2. опише основне карактеристике - музичких инструмената и састава - историјско-стилских периода - музичких жанрова - народног стваралаштва

У области Слушање музике ученик уме, на основу слушања музичких примера, да именује:

МК. 1.2.1. музичке изражајне елементе

МК. 1.2.2. извођачки састав

МК. 1.2.3. музичке жанрове

МК. 1.2.4. српски музички фолклор У области Музичко извођење ученик уме да: МК. 1.3.1. пева једноставне дечије, народне или популарне композиције

МК. 1.3.2. изводи једноставне дечије, народне или популарне композиције на бар једном инструменту

У области Музичко стваралашта ученик уме да:

МК. 1.4.1. направи музичке инструменте користећи предмете из окружења

МК. 1.4.2. осмисли мање музичке целине на основу понуђених модела

МК. 1.4.3. изводи пратеће ритмичке и мелодијско–ритмичке деонице на направљеним музичким инструментима

МК. 1.4.4. учествује у одабиру музике за дати жанровски и историјски контекст.

Следећи искази описују шта ученик зна и **уме на средњем нивоу** у свакој области.

У области Знање и разумевање ученик уме да анализира повезаност:

МК. 2.1.1. музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером)

МК. 2.1.2. структуре и драматургије одређеног музичког жанра (на пример, оперски финале са догађајима у драми)

МК. 2.1.3. облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота

У области Слушање музике ученик уме да:

МК. 2.2.1. опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената (на пример, узбуркана мелодија као резултат специфичног ритма, темпа, агогике, динамике, интервалске структуре)

МК. 2.2.2. препозна структуру одређеног жанра      Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу у свакој области. У области Знање и разумевање ученик:

МК. 3.1.1. зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела

МК. 3.1.2. разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора

МК. 3.1.3. критички и аргументовано образлаже свој суд

МК. 3.1.4. уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетичком контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом)

У области Слушање музике ученик уме да анализира слушни пример и открије везу опажених карактеристика са:

МК. 3.2.1. структуралном и драматуршком димензијом звучног примера

МК. 3.2.2. жанровским и историјско–стилским контекстом звучног примера

МК. 3.2.3. контекстом настанка и примене различитих облика музичког фолклора У области Музичко извођење ученик уме да:

МК. 3.3.1. изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима.

У области Музичко стваралаштво ученик уме да:

МК. 3.4.1. осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте

МК. 3.4.2. импровизује и/или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих жанрова и стилова

МК. 3.4.3. осмисли музику за школску представу, приредбу или перформанс